

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 11P/119/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5922201066
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Petra Lacková
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2022:5922201066.2

Uznesenie

Okresný súd Ružomberok vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: S. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako otec, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, dieťa matky: B. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XX, a otca: K. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XX, v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd neodkladným opatrením dočasne zveruje mal. S. Y., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca K. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XX.

II. Matka je povinná prispievať na výživu mal. S. Y., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 30 % životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu mesačne, a to vždy do každého 15.dňa v mesiaci vopred k rukám otca mal. dieťaťa, počnúc dňom doručenia tohto uznesenia.

III. Neodkladné opatrenie potrvá do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 11P/119/2022.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným Okresnému súdu Ružomberok dňa 21.06.2022 sa otec mal. S. domáhal, aby súd zveril mal. dieťaťu do jeho osobnej starostlivosti a určil, že zastupovať ho a spravovať jeho majetok bude otec, matku žiadal zaviazat' na platenie výživného výživným vo výške 150 eur mesačne, vždy k 15.dňu v mesiaci vopred k rukám otca a zároveň stretávania matky s mal. dieťaťom nežiadal upraviť. Spolu s návrhom vo veci samej podal aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal zveriť mal. dieťaťu do jeho osobnej starostlivosti a matku mal. dieťaťa zaviazat' na povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa výživným vo výške 150 eur mesačne, vždy k 15.dňu v mesiaci vopred k rukám otca.

2. Návrh otec mal. dieťaťa odôvodnil tým, že s matkou mal. dieťaťa nie sú manželia a otcovstvo k dieťaťu bolo uznané súhlasným vyhlásením rodičov pred matrikou. Spolu žili v rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve jeho starej mamy, na adrese W. XX. Bývali tam aj s dcérou matky, ktorá bude mať 2 roky a otcovstvo k nej je neuvedené. Žili spolu 2 roky, medzi sebou mali bežné problémy, matka niekoľkokrát aj s deťmi odišla zo spoločnej domácnosti. Dňa 19.06.2022 partnerka opäť odišla zo spoločnej domácnosti aj so svojou dcérou, ale mal. syna nechala v jeho starostlivosti. Už dávnejšie sa dozvedel, že partnerka si popri rodičovskom príspevku privyrába tým, že ponúka cez internet sexuálne služby, s čím absolútne nesúhlasí a nechce, aby do budúcnosti zabezpečovala starostlivosť o mal. S.. Videl aj fotky na internete a stránka, je stále aktualizovaná, čo môže súdu predložiť. On sa dokáže o syna plnohodnotne postarať, vie ho prebaliť, okúpať, nakŕmiť. Vie si prispôbiť aj svoje pracovné povinnosti tak, aby mu zabezpečoval riadnu starostlivosť. On je SZČO - vykonáva stavebné práce. Matka v čase, keď bývala s nimi v spoločnej domácnosti, neupratovala, nevarila. T.č. býva pri svojej mame v P., čo je vlastne chatová oblasť, kde sú nevyhovujúce podmienky pre mal. deti - nie je tam voda, električka len cez centrálu. Má obavu, že

matka mu syna zoberie a bude s ním žiť v nevyhovujúcich podmienkach a naďalej poskytovať sexuálne služby, ktoré niekedy nevie, či aj aktuálne ponúkala aj jej matka. Nakoľko mal obavu, že matka príde a zoberie mu syna, ktorý má v jeho domácnosti všetko potrebné pre zdravý vývin navrhol, aby súd vydal neodkladné opatrenie v navrhovanom znení.

3. Zo správy s prešetrenia pomerov vykonanom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Ružomberok (ďalej len „ÚPSVaR Ružomberok“) zo dňa 23.06.2022 vyplynulo, že prešetrenie pomerov u otca mal. S., p. K. Y., na adrese W. XX bolo vykonané dňa 23.06.XX22. Otec býva v rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve jeho starej mamy, ktorá tu tiež žije. Domácnosť pozostáva z troch izieb a kuchyne, je zariadená potrebným nábytkom. Otec spáva v izbe, kde sa nachádza manželská posteľ a S. postieľka. Otec má pre S. dostatok oblečenia, plienok, kočiek. V čase šetrenia bol mal. S. primerane a čisto oblečený. Otec uviedol, že starostlivosť o syna zvláda, okrem podávania Beby ho aj prikrmuje. P. Y. uviedol, že matka dieťaťa ho kontaktovala, nič konkrétne neriešili, pýtala si S.kovu fotku, inak sa na neho nepýtala. P. Y. pracuje ako SZČO v oblasti stavebníctva, t.č. zákazky neprijíma z dôvodu celodennej starostlivosti o maloletého. O prešetrenie pomerov u matky oddelenie SPODaSK požiadalo miestne príslušný ÚPSVaR Piešťany. Z úradu prišla odpoveď, že matku telefonicky kontaktovali a táto sa vyjadrila, že nebýva v obci P.. Mala by bývať na adrese M. XX, a preto oddelenie SPODaSK oslovilo miestne príslušný ÚPSVaR Topoľčany. Po zaslání odpovede, táto bude obratom postúpená Okresnému súdu Ružomberok.

4. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/XX15 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/XX15 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

8. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

9. Podľa § 330 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

10. Podľa § 333 CSP neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

11. Podľa § 363 ods. 1 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

12. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

13. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

14. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona.

15. Neodkladné opatrenie je zabezpečovacím prostriedkom, ktorým sa dočasne upravujú pomery, ak ide o stav, ktorý neznesie odklad. Účelom tohto inštitútu je preto rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúcej okamžitý zásah súdu. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia je,

aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa, okrem iného, zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa, ako aj bezpečnosť a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa a pod. Nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný (predbežný) charakter. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho sa tu nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia. Skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi a zákon ani nepredpokladá, aby pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd vykonával dokazovanie. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, že okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť dočasného opatrenia, sú aspoň osvedčené.

16. V zmysle čl. 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

17. Po oboznámení sa s návrhom otca mal. dieťaťa, ako aj s priloženými listinnými dôkazmi, súd dospel k záveru, že v danom prípade sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajúceho v dočasnom zverení maloletého dieťaťa do starostlivosti otca. Naliehavosť nariadenia neodkladného opatrenia je daná už aktuálnou situáciou v rodine maloletého dieťaťa, keď maloletý S. sa aktuálne nachádza v starostlivosti otca, nakoľko matka odišla zo spoločnej domácnosti so svojou staršou dcérou a syna zanechala v opatere otca. Súd sa zároveň dôkladne zaoberal situáciou v domácnosti otca mal. dieťaťa, keď zo správy kolízneho opatrovníka nevyplynuli žiadne skutočnosti na základe ktorých by mal pochybnosti o zverení maloletého dieťaťa jeho otcovi. Otec mal. dieťaťa, navrhovateľ neodkladného opatrenia, sa už v súčasnosti o svoje dieťa stará, vytvoril preň v domácnosti vyhovujúce podmienky na starostlivosť a chce sa oň aj naďalej starať, pričom mal. S. prostredie v ktorom sa aktuálne nachádza pozná, nakoľko v ňom býval spoločne s rodičmi od narodenia. Pokiaľ ide o matku mal. S., v jej prípade do rozhodnutia súdu o neodkladnom opatrení súd nemal u nej prešetrované bytové podmienky, a preto vychádzal zo skutočností tvrdených otcom mal. dieťa v jeho návrhu. Matka mal. dieťaťa často odchádza zo spoločnej domácnosti, nestará sa o domácnosť a aj aktuálne by sa mala so svojou staršou dcérou nachádzať u svojej matky (starej matky mal. dieťaťa), ktorá býva v chatovej oblasti, kde sú nevyhovujúce podmienky pre mal. deti, nakoľko sa tam nenachádza voda, elektrina je zabezpečená len cez centrálu a zároveň matka si má privyrábať poskytovaním sexuálnych služieb. Tieto skutočnosti vyvolávajú vážne pochybnosti v otázke prístupu matky k výkonu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu a jej možnosti zabezpečovať adekvátnu starostlivosť svojmu synovi. Súd v danej veci tiež podotýka, že vo fáze nariadenia neodkladného opatrenia nevykonáva dokazovanie, pretože toto môže byť realizované len v základnom konaní. I zákonná lehota v ktorej súd musí vydať neodkladné opatrenie nasvedčuje tomu, že je nemožné, aby v tejto natoľko preskúmal pomery rodičov a ich detí, aby mohol rozhodnúť o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Až po vykonaní dokazovania vo veci samej bude mať súd ucelený prehľad o tom, či sú tu podmienky na to, aby došlo k úprave výkonu rodičovských práv a povinností k mal. S.ovi tak, ako to inicioval otec, pričom je nevyhnutné, aby mal. dieťa vyrastalo v harmonickom prostredí, kde bude mať zabezpečené všetky nevyhnutné základné potreby, výchovu, výživu, riadnu osobnú starostlivosť, pričom takéto prostredie v zmysle návrhu otca aktuálne matka nevie zabezpečiť, preto súd zveril maloleté dieťa do starostlivosti otca.

18. Neodkladné opatrenie vo veciach platenia výživného môže súd nariadiť na návrh (ak ide o inú než maloletú osobu) alebo aj bez návrhu (ak ide o výživné pre maloleté dieťa). Uloženie tejto povinnosti je možné, ak existuje nárok na výživné, pričom právny dôvod vyplýva zo Zákona o rodine. V zmysle

Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov a dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Vzhľadom na okolnosť, že starostlivosť o maloleté dieťa bude zabezpečovať otec, možno mať za dôvodné preukázanie potreby pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa citovaného ustanovenia § 366 CMP. Inštitút neodkladného opatrenia vo vzťahu k určaniu výživného slúži len na pokrytie výdavkov spojených s výživou v nevyhnutnej miere. Súd má za to, že v danom prípade osvedčené skutkové okolnosti odôvodňujú potrebu úpravy pomerov účastníkov neodkladným opatrením, a to v nevyhnutnom rozsahu vo vzťahu k určaniu výživného. Súd má vzhľadom k uvedeným skutočnostiam za to, že úprava výživného na maloletého neodkladným opatrením je v jeho záujme. Súd toho času nemá dostatočne preukázané schopnosti, možnosti a majetkové pomery matky mal. dieťaťa, pričom tieto otázky budú predmetom ďalšieho dokazovania v prebiehajúcom konaní, a preto určil výšku výživného v sume 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa, ktoré musí platiť každý rodič, bez ohľadu na jeho príjmy a majetkové pomery.

19. Súd tiež podotýka, že nariadené neodkladné opatrenie je faktickým opatrením, ktoré definitívne a konečne nerozhoduje o otázke starostlivosti o maloleté dieťa. Otázka úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu bude po vykonaní štandardného dokazovania ustálená v rozhodnutí vo veci samej, preto súd trvanie neodkladného opatrenia časovo obmedzil do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Ružomberok (§ 355 ods. 2 CSP v spojení s § 357 písm. a) a § 357 písm. m) CSP).

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a jeho podpísania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Podľa § 62 ods.1,2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. (§ 367 ods. 3 CMP).